

Ελένη Πορτάλιου

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΝΑΙ ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

Ο χώρος του πρώην Αεροδρομίου Ελληνικού, εμβαδού 6.264 στρεμμάτων (5.287 στρέμματα αεροδρομίου και 977 στρέμματα παραλίας), με 480 κτίρια, από τα οποία 241 (74,6% της υπάρχουσας δόμησης) μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν σε πολιτιστικές, κοινωνικές, αθλητικές χρήσεις, προσφέρει τη δυνατότητα ενός σημαντικού, πολύ χαμηλού κόστους, οικολογικού και αναπτυξιακού έργου για όλη την Αττική: ενός Μητροπολιτικού Πάρκου σύμφωνα με την πρόταση του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος ΕΜΠ. Το κίνημα για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού αντιπαραθέτει στα fast track κυβερνητικά σχέδια εκποίησης του χώρου την απολύτως εφικτή πρόταση του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού.

Τι προσφέρει το Μητροπολιτικό Πάρκο

Έχει τεράστια οικολογική αξία, που προσμετρά θετικά στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ρύπανσης στην Αττική.

Διατηρεί τη δημόσια κτήση αναπαλλοτριώτων δημόσιων αγαθών, όπως ο αιγιαλός και αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής, αποτελώντας διέξοδο στη θάλασσα και ψυχαγωγία για τις εκατοντάδες χιλιάδες κατοίκων της Αττικής.

Αποτελεί ένα σημαντικό πολιτιστικό πόλο, που μπορεί να δώσει στέγη σε χιλιάδες καλλιτέχνες και χώρο για τοπικά, εθνικά και διεθνή πολιτιστικά γεγονότα, με στόχο την προβολή του καλλιτεχνικού έργου και τη στήριξη των τεχνών και της οικονομίας της χώρας.

Αποτελεί έναν ισχυρό πόλο έλξης για εκατομμύρια επισκέπτες της Αθήνας, σε συνδυασμό με τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μνημεία και τα νησιά του Αργοσαρωνικού – ένα δίκτυο περιβαλλοντικά και πολιτιστικά αναβαθμισμένων υπηρεσιών διακοπών και τουρισμού.

Συνιστά σημαντική αναπτυξιακή συμβολή στη σημερινή περίοδο ύφεσης, με παραγόμενη αξία που θα διανεμηθεί σε πλήθος μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες προσφέρουν αντίστοιχες θέσεις εργασίας.

Έργο πολύ χαμηλού κόστους

Το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού, όπως προτείνεται από τη μελέτη του ΕΑΠ ΕΜΠ, είναι ένα έργο πολύ χαμηλού κόστους. Πρόσφατα διεθνή παραδείγματα το επιβεβαιώνουν.

Οι τιμές σε έργα πρασίνου και αστικών διαμορφώσεων, εκθεσιακών περιπτέρων και αναπλάσεων για το πρώην Tempelhof Airport του Βερολίνου ανέρχεται σε 16.000 ευρώ/στρέμμα (συνολικός προϋπολογισμός 60.000.000 ευρώ για 3.800 στρέμματα), ενώ οι αντίστοιχες πολύ πιο ήπιες επεμβάσεις στο Maurice Rose Airfield της Φρανκφούρτης, οι οποίες τιμήθηκαν με το Βραβείο Αρχιτεκτονικής Τοπίου της Γερμανίας το 2005, κόστισαν 4.500 ευρώ/στρέμμα. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων εκτιμά σε 8.300 ευρώ/στρέμμα τη φύτευση με υψηλά δένδρα και θάμνους.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το Μητροπολιτικό Πάρκο θα δημιουργηθεί σε βάθος χρόνου και πάνω στην αρχή: Αφήνουμε τη φύση να επενεργήσει. Σύμφωνα με την ερευνητική πρόταση του ΕΑΠ ΕΜΠ, στην πρώτη φάση θα αποδοθούν σε δημόσια χρήση πάρκου το νότιο τμήμα 1.705 στρεμμάτων, ο Ολυμπιακός Πόλος 1.801 στρεμμάτων και σταδιακά τα υπόλοιπα μέχρι τα 5.287 στρέμματα, που σημαίνει όχι άμεση εκταμίευση του συνολικού απαιτούμενου ποσού, το οποίο μπορεί να κυμαίνεται από 25-100 εκατ. ευρώ, ανάλογα με οικονομικότερες ή λιγότερο οικονομικές λύσεις. Σε κάθε περίπτωση, ένα ποσό εκκίνησης 50 εκατ. ευρώ επαρκεί. Όσον αφορά το λειτουργι-

κό κόστος, αυτό σαφώς συνδέεται με το βαθμό ηπιότητας των εγκαταστάσεων και σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα μπορεί να περιοριστεί σε 5-10 εκατ. ευρώ κατ' έτος.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι σημερινές κτιριακές εγκαταστάσεις αποτελούν ένα σημαντικό και προσοδοφόρο κτιριακό απόθεμα, που μπορεί να παράγει δημόσιες και δημοτικές, αθλητικές/πολιτιστικές/κοινωνικές χρήσεις, φεστιβάλ, εργαστήρια και χώρους τεχνών, ενώ ένα τμήμα του μπορεί να δοθεί για ενοικίαση σε ιδιώτες, όπως γίνεται σήμερα χωρίς όμως να εισπράττονται τα ενοίκια, σύμφωνα με τις επιτρεπόμενες χρήσεις. Αυτό σημαίνει ότι το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού αυτοχρηματοδοτείται ως προς το λειτουργικό του κόστος και δημιουργεί πράσινες θέσεις εργασίας.

Το κίνημα για την αποτροπή της εκποίησης του χώρου του αεροδρομίου

Το κίνημα για την αποτροπή της εκποίησης του χώρου του αεροδρομίου, με πρωταγωνιστικό ρόλο του δήμου Ελληνικού, έχει αποτρέψει στο παρελθόν, επί υπουργίας Σουφλιά, την οικοδόμηση του χώρου. Σήμερα, βέβαια, η επίθεση είναι άλλης τάξεως: χαριστική παραχώρηση της δημόσιας περιοχής σε μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και ανεξέλεγκτη οικοδόμηση του χώρου, εκτός οποιασδήποτε συνταγματικά κατοχυρωμένης περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας. Η fast track εκποίηση αφορά

την αφαίρεση ενός τμήματος εθνικού χώρου και την εκμετάλλευσή του χωρίς καμιά συνταγματική ή άλλη νομική δέσμευση από ελληνικής πλευράς.

Παρά τη δυσκολία του, ο αγώνας για τη σωτηρία του Ελληνικού συνεχίζεται και αποτελεί μέρος της γενικευμένης αντίστασης κατά των μεσοπρόθεσμων σχεδίων και μνημονιακών πολιτικών, που παραδίδουν τη χώρα στις επιλογές της τρόικα και των δανειστών της, ενώ χρεοκοπούν την κοινωνία και καταστρέφουν κάθε παραγωγική δυνατότητα.

130 εικαστικοί καλλιτέχνες για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού

Η Επιτροπή Αγώνα υποστηρίζει στο χώρο του Μητροπολιτικού Πάρκου μια σειρά δράσεων που ενισχύουν την επαφή των κατοίκων της Αττικής με το χώρο και σηματοδοτούν, με υλικό τρόπο, επιθυμητές μελλοντικές λειτουργίες του. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αντίστασης και Δημιουργίας πραγματοποιήθηκε η έκθεση των 130 εικαστικών καλλιτεχνών, που έλαβαν μέρος με πάνω από 160 έργα. Όταν γράφονται αυτές οι γραμμές, η έκθεση ήδη κλείνει, έχοντας συμβάλει στην προβολή του πολιτιστικού χαρακτήρα του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού στο καλλιτεχνικό και ευρύτερο κοινό.

Το Μητροπολιτικό Πάρκο, με τη λειτουργία του και ως πολιτιστικού πάρκου μέσα από τις οργανωμένες, πολιτιστικές δραστηριότητες, είναι βιώσιμο οικονομικά και ταυτόχρονα στηρίζει τους καλλιτέχνες και το έργο τους. Προσφέρει δυνατότητες στέγασης καλλιτεχνών, σε μό-

νη ή περιστασιακή βάση, ατομικά ή με συνεταιριστικές μορφές κοινωνικής οικονομίας και διαρκή επαφή τους με το κοινό της Αττικής.

Η ανάδειξη της καλλιτεχνικής δημιουργίας και η λειτουργία του πάρκου ως υποδοχέα συνάντησης καλλιτεχνών από τους διάφορους τομείς της τέχνης συμβάλλουν στην επικοινωνία των διεθνών καλλιτεχνικών ρευμάτων και στο άνοιγμα της χώρας μας στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Μέχρι σήμερα, οι δημόσιοι φορείς του πολιτισμού έχουν στηρίξει ελάχιστα τους καλλιτέχνες, παρότι οι σύγχρονες τέχνες ανθούν στην Ελλάδα, αναγνωρίζονται και βραβεύονται στο εξωτερικό. Αντίθετα, πολλές ευρωπαϊκές και όχι μόνο πόλεις, κατανοώντας την πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική διάσταση της τέχνης, επενδύουν στον πολιτισμό ως πηγή καλλιτεχνικού, κοινωνικού, ανθρώπινου και οικονομικού πλούτου. Η δημιουργία πολιτιστικών θεσμών και χώρων τέχνης δεν είναι σπατάλη αλλά οικονομική πρόταση που ενισχύει την ανθρώπινη καλλιέργεια και επικοινωνία.

Τα παραδείγματα των πόλεων Λιλ, Βαλανσιέν, Μπετιν (Καλέ), Λενς, Μετς, Σεντ Ετιέν, Αβινιόν, Κωνσταντινούπολη, Σαράγιεβο, Μπιλμπάο κ.ά. είναι χαρακτηριστικά.